

Tvåårig frimärksklubb i Atvid har fördubblat medlemsantalet

Allan Pettersson som är ordförande i Atvidabergs frimärksklubb visar upp ett par dyrgripar, två fyraskillingbanko-frimärken

Bland de omkring hundra olika föreningarna i Atvidaberg finns det en och annan som sällan eller aldrig blir uppmärksammas. En av dessa är Atvidabergs frimärksklubb, en förening som bara har två år på nacken. Likväl bedriver man en tämligen omfattande verksamhet samtidigt som man i det tysta verket för ett ökat intresse för frimärkssamlandet i Atvidaberg.

Det hela började med att några frimärksintresserade på orten helt sporadiskt samlades för att byta både frimärken och erfarenheter. Så småningom fann man att det fanns underlag för att bilda en förening. Året var 1970 och antalet filatelister 25.

På de två åren som därefter gått har man i det närmaste fördubblat medlemsantalet. Dessutom har man haft i gång en rätt betydande ungdomsverksamhet. Klubben har anordnat särskilda träffar där 20–25 ungdomar har deltagit. Mer erfarna samlare har visat de yngre delar av sina frimärkssamlingar, förmedlat dubletter, råd m.m.

CIRKULATION

Klubbens ordinarie aktiviteter består av dels månatliga klubbträffar och dels av en sk cirkulationsverksamhet. På klubbträffarna i Folkets hus samlas medlemmarna för att under gemytliga former byta märken och erfarenheter. Allt som oftast bidrar Postens kundtjänst i Linköping med ett och annat filminslag.

Mellan dessa möten träder en sk cirkulationsföreståndare i aktion. Han tar hem frimärken från olika håll och ombesörjer att dels dessa och dels egna medlemmars frimärken kommer i cirkulation bland klubbens

medlemmar. Genom att det hela tiden ges möjlighet att byta eller köpa nya märken bedrivs på detta sätt en intensiv verksamhet också mellan mötena.

DYRGRIPAR

Den sittande styrelsen i Atvidabergs frimärksklubb har följande sammansättning: ordföranden Allan Pettersson, sekreterare Stig Pettersson, kassör Arne Harrysson, cirkulationsföreståndare Uno Svensson och Karl-Erik Hellberg. Givetvis är klubbens ordförande Allan Pettersson själv ivrig frimärkssamlare. Under de tretton år han sysslat med filateli har han hunnit få ihop en imponerande samling. Av hela den rika florran av svenska frimärken som under årens lopp givits ut fattas honom endast ett fyrtiotal. Och tyvärr är det de dyraste jag saknar, säger han. Bland dyrgriparna kan nämnas två fyrashilling banko-märken från 1855. De beräknas vara värda omkring 150 kr styck. Men i samlingen finns naturligtvis flera rariteter, exempelvis ett förfilateliskt brev från 1849.

Men är det då inte risk att man tröttnar på allt samlande när man har en nästan komplett samling?

— Nej, långt därifrån, svarar Allan Pettersson. Det finns så många sätt

att förbättra sin samling. Frimärken kan finnas i olika färgnyanser. För att inte tala om svårigheten att få tag på märken med tydliga stämplor. Helst från orter häromkring. Som exempel nämner Allan Pettersson att frimärken stämplade i Kolsebro tillhör sällsyntheterna. Det av förklarliga skäl. Poststationen där var nämligen bara öppen åren 1874–79.

Frimärkssamlarna i Atvidaberg har både problem och glädjeämnen. Till de senare hör en sådan sak som att man snart kommer att anordna en utställning i samband med Frimärkets dag. Sådana arrangemang kommer att äga rum på 70 orter i Sverige. Till saken hör att Atvidaberg och Motala är de enda orter i Östergötland som i detta sammanhang får en egen stämpel från postverket. Utställningen kommer i huvudsak att utgöras av de egna medlemmarnas samlingar.

EGEN STÄMPEL

Bland problemen är det väl särskilt ett som vi frimärkssamlare i Atvidaberg upplever som mycket stort, säger Allan Pettersson. Vi har länge kämpat för att få en egen brevlåda på posten. Orsaken är enkel. Vi är måna om att stämplarna på frimärkena skall vara filatelistiskt riktiga. Ett frimärke ökar ju inte precis i värde när stämpeln sitter på snedden eller är oläslig. På många andra orter är det vanligt att man tar särskilt hand om filatelisternas brev och det skulle vara önskvärt om man ville ta det steget också här, slutar frimärksklubbens ordförande.

2/10

3/10

Nederbördsrik månad. Under september månad föll det 73,8 mm regn under tolv dagar i Atvidabergstrakten. Det är mer än dubbelt så mycket jämfört med siffrorna för samma månad under de två närmast föregående åren. 1971 uppmättes nederbörden till 34,5 mm och 1970 till 33 mm. Den regnräkaste dagen var den 16 då det kom 34,7 mm medan endast 0,2 mm uppmättes den 17. Månadens sista dag noterades för första gången i höst minusgrader. Då var det nämligen 1,5 grader kallt på natten. Samma dag uppmättes även den kyligaste dagstemperaturen under perioden. Det blev aldrig varmare än 7,5 grader. Den högsta dagstemperaturen, 21,5 grader, noterades den 10.

Befolkningsminskning. Antalet invånare i Atvids församling minskade med 66 personer under de tre första kvartalen och uppgår nu till 9 537. Minskningen var dock störst under årets sex första månader då under-skottet räknades till 61 personer. Antalet födda under nio månadersperioden var 98 och antalet döda 61. 324 flyttade från Atvids församling medan 221 flyttade till samhället.

Åtvidaberg

Konstsimmning. Åtvidabergs SS tillhör de mera livaktiga simklubbarna i Östergötland vad gäller konstsimm eller vattenbalett som det också kallas. Man har nu startat höstens verksamhet. Ledare för omkring 15 flickor i åldern 10–15 år är Lena Bohman, tidigare själv en av Åtvidabergs skickligaste simmare. Det är inte så vanligt att simklubbar har konstsimm på sitt program. För Åtvidabergs del är det andra året. Många av flickorna tycker det är mycket roligt, säger Lena Bohman, men det kan vara svårt att kombinera konstsimm med annan form av tävlingssimmning. Det krävs nämligen rätt hård träning innan man någorlunda behärskar tekniken. Vattenbalett utförs i grupp men man kan också erövra märken individuellt.

Åtvidabergs manskör höll årsmöte på måndagen. Till ordförande omvaldes Evald Medling, till ny sekreterare efter Arne Sjöholm valdes Holger Rosén, kassör Sven Liljegen och vice ordförande Carl-Gustaf Kindstedt. Nils Ahlin omvaldes till förste dirigent, Per-Inge Ericson till andre och Evald Medling till tredje dirigent. Höstens program diskuterades. Bl a planeras ett Evert Taube-program tillsammans med Åtvidabergs blåsorkester. Manskören har nu 23 medlemmar men Evald Medling säger att man har plats för fler medlemmar. Årsmötet avslutades med kaffesamkväm.

Åtvidaberg

Frälsningsarméns ungdomsvecka. Höst och vår anordnas en speciell ungdomsvecka i Frälsningsarméns lokaler i Åtvidaberg. Avsikten är att barnen skall kunna samlas till en stunds trivsam samvaro med religiös grundton. Man sjunger, leker och har lättare bibelundervisning. Varje kväll under den gångna veckan har ett trettiotal barn i åldrarna fem till fjorton år deltagit i höstens ungdomsvecka. Ledare är ungdomsfanjunkare Börje Bjernhagen, och han assisteras av Bo-Inge Nilsson, och så givetvis den talande datamskinnen Augusta som "talar" en hel del om man bara matar henne med bokstäver.

Metalls avd i Åtvidaberg har hållit sitt andra rådslagsmöte i Folkets hus. Under mottot Din mening om din löneform hade omkring 70 deltagare samlats. Genom att fylla i ett svarsformulär framkom att många var eniga om fördelarna med fast lön, helst månadslön.

Lärare i Åtvidaberg vill ha anställningstrygghet

Vid Åtvidabergs skolstyrelses sammanträde på onsdagen behandlades frågan om utannonsering av de tre ordinarie adjunktjänster vid Alléskolan i svenska/historia, svenska/tyska och engelska/tyska som tilldelats av länskolnämnden. En skrivelse från rektor Margit Andersson förelåg med anhållan om att den utannonserade tjänsten i svenska/historia dras tillbaka. Som orsak angavs den beräknade nedgången i underlaget för tjänsten med tio veckotimmar per läsår under 1974/75 och 1975/76. Vidare förelåg en skrivelse från tre adjunkter med hemställan om att även utannonseringen av tjänsten i tyska/engelska återkallas. Man framhöll i skrivelsen att man kan räkna med ett stort antal sökande till denna tjänst, vilket skulle medföra att ingen av undertecknarna erhåller den ordinarie tjänsten. Inför hotet om friställning och med tanke på det rådande arbetsmarknadsläget i Åtvidaberg väjdade man hos skolstyrelsen om förstäelse för sin önskan om anställningstrygghet. Skolstyrelsen beslöt återkalla den utannonserade tjänsten i svenska/historia. Vad de två övriga tjänsterna anbelangar beslöt ingen förändring.

Länskolnämnden har vid behovsprövning av skollokalerna i Grebo skola medgett en lokalyta på 564 kvm varav 59 kvm till administrationslokaler och 505 kvm till undervisningslokaler. Skolstyrelsen beslöt att den utsedda kommittén fortsätter sitt arbete, varefter förslag om skolbyggnadernas placering via skolplaneringskommittén presenteras för skolstyrelsen. Fritidsnämnden bör beredas tillfälle att delta i de fortsatta överläggningarna.

I samband med större fotbollsmatcher har både förening och skadegörelse inträffat på Centralskolans skolgård, vilken av åskådare används som parkeringsplats. Skolstyrelsen beslöt anmoda polisen att ordna vakthållning vid skolan vid liknande tillfällen.

Tjänsten som bespisningsbiträde vid Alléskolan hade lockat 38 sökande. Skolstyrelsen förordnade fru Elsa Dolonius på tjänsten.

En uppskattning av skolläkarens tjänstgöring har verkställts. Enligt arbetsplanen skulle arvudet per läsår uppgå till 18 832 kr. Skolstyrelsen godtog det uppgjorda förslaget.

Åtvidaberg

Elevrådet inte bara dansarrangör

Många tror att elevrådets främsta uppgift är att ordna danser för skoleleverna, men så är det faktiskt inte, säger den nya elevrådsordföranden Eva Björkman Alléskolan, Åtvidaberg. Visst måste vi verka för elevernas trevnad på och utom skoltid, varav eventuella dansarrangemang är en del. En större del av vårt arbete består i allvarigare saker. Som exempel kan nämnas att vi i våras fick vara med och yttra oss om elevernas synpunkter vad gäller frågan om ny betygssättning. Det är alltså vanligt att man frågar oss om våra åsikter, säger Eva Björkman. Vidare har vi ett bra samarbete med föreningen Hem och skola.

Under innevarande läsår har Alléskolans elevrådsstyrelse följande sammansättning: Eva Björkman, ordförande, Ingrid Samuelsson, vice ordförande, Gunilla Delbom, sekreterare, Urban Johansson, vice sekreterare, Björn Söderbäck, kassör, och Leif Nilsson vice kassör.

Eva Björkman omtalar att varje klass vid läsårets början utser sin representant i elevrådet. Men för att få en smidig övergång mellan de olika läsåren utses styrelsen redan vid det gamla läsårets slut. Allt som allt består elevrådet nu av styrelsen plus ett tjugotal klassrepresentanter.

Varje elev kan vända sig till sin klassrepresentant om han eller hon tycker att något är galet eller det finns saker som kan bli bättre. Denne för frågan vidare till elevrådet vid något av de sammanträden som äger rum en gång i månaden. Ett exempel på en sådan fråga är önskemålet från några elever om att få inreda ett särskilt mysrum, där man kunde vara på håltimmar och långraster. De redan befintliga uppehållsrummen ansågs för tråkiga. Det förslag på lämplig lokal som elevrådet framförde avsågs dock av skolstyrelsen, som emellertid föreslog att samtliga uppehållsrum skall upprustas. Just nu håller man som bäst på att snygga upp ett av uppehållsrummen. Man har fått dit nya stolar och bord. Gardiner och annat är elever i gång med att färdigställa själva.

Bland de aktuella frågorna för framtiden nämner elevrådets ordförande frågan om man skall gå med i Seco igen eller inte. Så småningom skall man också ta upp utformningen av nästa års Operation dagsverke.

Jubileum i Grebo kyrka

Tre präster som tjänstgjort i Grebo kyrka under sammanlagt 32 år. Kontraktsprest emeritus Bertil Forsbring, kyrkoherde Harry Hall och kyrkoherde Bengt Aurelius

På söndagen firades 200-årsminnet av Grebo kyrkas tillkomst med en särskild jubileumshögtidlighet. Mycket folk hade samlats och högtiden inramades av ett strålände brittsommarväder. Högmässan leddes av kyrkoherde Harry Hall. Vid altartjänsten deltog två tidigare präster i Grebo och Värna församlingar. Det var kontraktspresten emeritus Bertil Forsbring, Hannäs, som var församlingspräst åren 1940–52, och kyrkoherde Bengt Aurelius, Glyttinge, som tjänstgjorde åren 1953–62.

Vid högtiden spelade kantor Birgitta Andersson, Värna, på orgeln och kantor Rolf Gordon, Grebo, ledde Grebo förenade ungdoms- och

kyrkokör. Jubileumshögmässan inleddes med Herren, vår Gud, är en konung av Micheelsen. I ett tal erinrade kyrkoherde Hall om kyrkans historia. Han tackade också för gåvor från Grebo-Värna kyrkliga sällskap och från församlingsbor. Som introitus framfördes Hög jubel till Herren, alla länder av Hovland. I sin predikan utgick kyrkoherde Hall från samma text som kyrkoherde Christer Lindblom gjorde vid invigningsgudstjänsten den 4 oktober 1772. Som postludium framfördes Nu tacken Gud allt folk av Bach för kör blockflöjter och orgel. Efter högmässan samlades man till ett jubileumssamkväm i Församlingshemmet.

ÅTVIDABERG

Trivselsklubben VI Reser arrangerade på fredagen en medlemsträff på Atvidabergs hotell. Ett hundratal medlemmar hälsades välkomna av Robert Ekström. För kvällens underhållning svarade Kristina och Onny Gustavsson, Norrköping, Nisse Karlsson med sonen Per-Arne och kvällens gäst var bygdepöeten Ingvar Ramstedt som kaserade och läste egna dikter. Det framkom att klubben nu har 276 medlemmar och att Trivselsklubbens syjunta genom lotterier på egna handarbeten skänkt 200 kr till den Norrköpingsbo som för ett par veckor sedan räddade livet på en sexårig pojke och nu vårdas på sjukhus.

Soldatinviqning var det på Frälsningsarmén i Atvidaberg på lördagen. I högtidligheten deltog överste John Löfgren och hans maka Rakel, Norrköping. Vidare medverkade brigadörerna Gun och Bengt Gustafsson från Norrköping. Övriga talare var ungdomsfanjunkare Börje Bjernhagen, assisterande ungdomsfanjunkare Bo-Inge Nilsson, fru Rut Eriksson och kanten Eivor Gerd.

Hörselfrämjandet i Atvid har firat tioårsjubileum

Hörselfrämjandets lokalavdelning i Atvidaberg firade på lördagen sitt tioårsjubileum på Folkets hus. Ordförande Ture Ahlström kunde hälsa ett 50-tal närvarande välkomna. Jubileumsprogrammet inleddes med att Atvidabergs blåsorkester under ledning av musikkdirektör Olof Kvarförth framförde några marschmelodier. Föreningens sekreterare Astrid Jarl redogjorde för den tioåriga verksamheten.

Riksombudsman Ake Ahlsén, Stockholm, talade om aktuella frågor och problem. Han berörde Hörselfrämjandets arbete och vilka nyheter som är att vänta. Bl a kommer man i TV att på försök texta program synkront med talet. Efter detta framförde fruarna Anni Nilsson, Karin Björkman och Karin Larsson en Frödingkavalkad. Jubileet avslutades med middag där bl a representanter för Atvidabergs kommun och Lions Club i Atvidaberg högtidstalade. Lo-

Särskild stämpel i Atvidaberg vid firandet av Frimärkets dag

En högtidsdag var det för alla frimärkssamlare i Sverige på lördagen. Då firades Frimärkets dag för första gången på 23 år. På ett 70-tal platser över hela landet anordnades separata frimärksutställningar av olika frimärksklubbar. På 30 orter höll man sig dessutom med en särskild förstädagsstämpel. I Östergötland var det bara Motala och Atvidaberg som hade den favören.

Atvidabergs frimärksklubb hade arrangerat sin utställning på biblioteket. Massor av frimärkssamlare sökte sig under dagens lopp till bibliotekslokalerna för att köpa och stämpla frimärken. Dagen till ära utgavs två nya frimärkshäften, ett med gustaviansk konst och en nyutgåva av den serie som utgavs 1936 i samband med Postens 300-årsjubileum. Dessutom hade Frimärksfrämjandet låtit trycka en specialupplaga av postkortet som nu fyller 100 år.

Många passade också på att titta på frimärksklubbens utställning. På de åtta tvåsidiga ramarna med nio blad på varje fanns många intressanta saker bland de omkring 1000 exemplaren. Där fanns särskilda blad med motiv från djurvärlden, mytologi, olympiader och seriefigurer. Vidare hade man bemödat sig om att samla frimärken med stämplarna från orter i Atvidabergs närhet, såsom de nedlagda poststationerna i Lakvik och Bersbo.

Filatelisten är noga när det gäller stämpelns placering på ett frimärke. Här är det Allan Pettersson, ordförande i Atvidabergs frimärksklubb, som själv utför proceduren

kalföreningen i Atvidaberg bildades den 13 september 1962 i Röda rummet i Folkets hus. Man hade vid det tillfället 19 medlemmar. En omfattande medlemsvärkning har dock fått till följd att föreningen nu räknar 71 medlemmar.

Alltsedan lokalavdelningens tillkomst har Ture Ahlström verkat i styrelsearbetet, sedan 1971 som ordförande. Övriga i den nuvarande styrelsen är Sven Larsson, kassör, och Astrid Jarl, sekreterare.

I september 1964 bildades en fond som skulle lämna bidrag vid reparationer av hörapparater. Hittills har 2326 kr utbetalats. Redan från början var man på det klara med att det behövs mer än rena mötesförhandlingar för att hålla en god verksamhet vid liv. Därmed menade man underhållning och förströelse, vilket sedan dess ingått som en omistlig del i verksamheten. Under de gångna åren har man sett som en mycket angelägen uppgift att framföra de hörsel-skadades svårigheter i samhället. En annan viktig del av arbetet har varit den intensiva informationsverksamheten bland medlemmarna.

Bokutlåningen. I takt med att mörkret faller tidigare om kvällarna ökar bokutlåningen på biblioteket i Atvidaberg. Under september månad utlånades 4 633 band, vilket är en ökning med 765 jämfört med augusti. Jämför man med september 1971 noteras dock en minskning med 422. Minskningen kan tänkas orsakad av det stora utbudet i TV från olympiaden. Antalet utlånade böcker på ungdomsavdelningen var 1 984 och på vuxenavdelningen 2 649, varav 859 var facklitteratur. 105 grammofonskivor spelades, vilket är tolv färre jämfört med samma månad förra året.

Åtvidaberg inte kommunens "centrum" Medelpunkten ligger norr om Halsebo

Även om det är mera sällsynt så har det i alla fall hänt att någon bett att få reda på vägen till centrum Åtvidaberg. Artig som man är hänvisar man då vederbörande till torget. Det är ju där som man finner affärer, kommunalhus, bibliotek, post, apotek m.m. Och givetvis är det detta organiska centrum som efterfrågas. Men efter att ha farit här och tvärs i kommunen så vet man att Åtvidaberg inte bara består av den gamla köpingen, vilket en och annan i Grebo, Björsäter, Hannäs, Falorum osv nog så riktigt påpekar. Följaktligen kunde det vara dags att utforska var kommunens geografiska medelpunkt ligger, ansåg tidningens alltid lika nyfikna amatörgeografiska avdelning i Åtvidaberg.

I sanningens namn ska erkännas att vi först försökte med en genväg. Det borde ju löna sig att tala med en lantmätare. För det hörs ju på namnet att en lantmätare vet hur landet ligger. Men hur vi än sökte fann vi ingen lantmätare. Som ofta är fallet besannades det gamla ordspråket att genväg är senväg.

Som representant för stadsplanerarna talade vi med byggnadschef Yngve Sahlin.

— Nej, var den geografiska medelpunkten är belägen, det vet jag sannoligen inte, sade han. Men det är nog lätt att ta reda på. På frågan om man har någon praktisk nytta av att veta det svarade han nekande. Inte heller kunde han tänka sig att kommunen skulle ha några planer på att utnyttja kunskapen om Åtvidabergs geografiska centrum.

TVÅ ETAPPER

Amatörgeograferna indelade arbetet i två etapper. Den första etappen, den teoretiska, var att finna medelpunkten på kartan. Den andra och praktiska var att utforska punkten på ort och ställe.

Metoden att pricka ut det rätta stället på kartan är tämligen enkel. Den fick man lära sig av sin gamla skolfröken i småskolan. Då gällde det att hitta Sveriges mittpunkt. Även om man då fick den att ligga någonstans i Angermanland i stället för Jämtland, så vågade vi oss ändå på att använda samma teknik nu.

Man inhandlar således ett antal kartblad, i det här fallet fyra topografiska kartor i skala 1:50 000. Efter att ha tagit reda på kommungränserna klipper man försiktigt ut kommunen. Men hur skulle vi göra med Kinäs? Jordbruksfastigheten kommer ju inte att tillhöra Åtvidaberg förrän från den 1 januari 1974. Men i sann progressiv anda beslöt vi att infoga också det området.

SAX OCH KNIV

Helt fräckt klistrades sedan de fyra bitarna upp på ett stycke kartong. Med sax och kniv karvade vi ut också pappbiten efter kommungränserna. När vi så klippt, klistrat och skurit med samma förtjusning som en grupp förskolebarn stod vi där med en flikig pappbit. Nästa steg var

att sätta en nål under kartan. När man så småningom fick hela Åtvidabergs kommun att balansera jämnt på nålen stack vi nålen tvärs igenom pappan. Spänning. Vi vände på kartan och fann att vi befann oss på en punkt strax norr om Halsebo. Om man utgår från Gamla kommunalhuset i Åtvidaberg så ligger platsen knappt 7 100 meter fågelvägen i ostnordostlig riktning. Platsen har inget namn (ännu) men syntes ligga vid sidan av vägen mellan Halsebo och Svarvardalen.

Nu var det dags att förverkliga den andra etappen. Utrustade med stövlar, karta, kompass och linjal gav vi oss iväg. Alltså med en betydligt blygsammare utrustning än vad Livingstone, Columbus och de andra kanonerna brukar ha. Det började bra med asfaltväg. Snart var vi ute på en grusväg. Den blev allt mindre och grusigare. Snart var den så smal att fordonet knappt fick plats. I en brant backe med högerkurva stannade vi bilen för att avverka sista biten till fots. Vi hade tillryggelagt ca 10 800 meter.

ALLT STÄMDE

Efter en stund fann vi en övervuxen skogsväg som vi följde ett stycke in i skogen. Naturen undersöktes. Vi tittade på kartan och mätte med linjalen. Kontrollerade omgivningen en gång till. Jo, allt verkade stämma. På en föga fotovänlig plats inne i skogen, kanske var det den trasiga stenen bland vildvuxna tallar och björkar ungefär femtio meter från vägen, hade vi äntligen hittat PUNKTEN. Amatörgeograferna blev rusiga av glädje. Fotoblixtarna lyste.

När den värsta yran lagt sig för expeditionen vidare. Nu till Svarvardalen. Man måste ju meddela de närmast boende den glada nyheten. I Svarvardalen träffade vi lantbrukare Einar Johansson och hans hustru. Det var med förvånansvärt upphöjt lugn som han mottog vårt besked. Att han bodde endast 600 meter fågelvägen från Åtvidabergs "hjärta". — Jo, det kunde jag just tro, sade han. Men det märkliga i sammanhanget är att han före kommunsammanslagningen tillhörde den exklusiva skara som bodde i den allra nordligaste delen av Uknadalens

kommun. Där ser man vilka konsekvenser en kommunsammanslagning kan medföra.

NY INRIKTNING

Med reservation för eventuella felmätningar kan man alltså konstatera att den geografiska medelpunkten i Åtvidabergs kommun ligger befriande avskilt från höghus och avgaser. Området lämpar sig mer för svampplockning, friluftsliv och pastorala konstnärer än för kontor och korvförsäljning. Men icke desto mindre ställs härmed materialet oegennyttigt, gratis och utan ansvar till styresmännens förfogande på det att den kommunala planeringen hädanefter måtte få en annan inriktning. Om man nu vill "centralisera" verksamheten.

CHRISTER BERG och
BERT-OVE KARLSSON

Einar Johansson, Svarvardalen, pekar ut den geografiska medelpunkten i Åtvidabergs kommun på kartan. Genom kommunsammanslagningen har han förflyttats från att bo i Uknadalens nordligaste ända till att nu vara bosatt i Åtvidabergs "centrum"

Barnstugeutredningens förslag diskuterades vid besök i Åtvidaberg

Länsgruppen för dag- och fritidshem, vars huvudsakliga uppgift är att bistå kommunerna vad gäller planering av dag- och fritidshem, besökte på onsdagen Åtvidaberg. Övriga kommuner i länet har tidigare haft besök av gruppen. Representanter från olika institutioner och företag i Åtvidaberg hade samlats till överläggning i Folkets hus. Diskussionerna ägde rum på förmiddagen, medan resten av dagen ägnades åt ett internt sammanträde samt ett studiebesök på barndaghemmet Alundagården.

Socialvårdskonsulent Roland Antehag, Linköping, redogjorde för utvecklingen i Östergötland. År 1964 fanns det 375 daghemspplatser och 90 på fritidshem. Vid slutet av 1971 var siffran 2 034 respektive 385.

Åtvidabergs barnavårdsnämnds ordförande komminister Arne Nilsson uppgav att man i kommunen strävat efter att kunna erbjuda alla sexåringar plats i förskola. Under ett antal år har man lyckats med det. Inte heller kommunsammanslagningen innebär några svårigheter. Nu finns i Åtvidabergs tätort fyra förskolor med plats för 160 barn, 42 platser på barndaghemmet, 15 platser på fritidshemmet och 60 heldagsplatser på familjedaghem.

Arne Nilsson kom också in på det problem som kom att diskuteras mest, nämligen förhållandet i Grebo. Lokalerna där är i mindre bra skick och även underdimensionerade. Men han hoppades att kommunen skulle anslå medel så att man nästa höst har en utbyggd barnstuga också i Grebo.

I dag bor omkring 300 personer i Grebo, men man räknar med att närmare 1 000 personer skall bo där när området är utbyggt. Om planerna stämmer med verkligheten innebär det en ökning av barnantalet, för vilken man redan nu måste projektera.

Kommunalsrådet Carl-Erik Ahlström, Åtvidaberg, menade att det nog inte var något fel på vare sig målsättning eller planerna att förverkliga dessa men hänvisade till den ekonomiska sidan. Bidragen vid byggnation av förskolor och annan barnverksamhet är nog tillräckliga, men inte till driften. Här har länsgruppen en viktig uppgift, nämligen att påverka de statliga myndigheterna till en annan inställning.

Länsgruppens ordförande Maj-Lis Landberg, Norrköping, lovade att man kommer att följa upp arbetet i Åtvidaberg noggrant, särskilt vad gäller sättet att lösa problemen i Grebo.

Eftermiddagen ägnade länsgruppen åt ett internt sammanträde,

Länsgruppens ordförande fru Maj-Lis Landberg med några av barnen på barndaghemmet Alundagården

varefter den åtta man starka delegationen gjorde ett studiebesök på barndaghemmet Alundagården. Man gick igenom de olika lokalerna och bekantade sig både med barn och personal.

Maj-Lis Landberg berättade att länsgruppen nu besökt samtliga kommuner i Östergötland. Verk-

samheten har pågått under två år. Gruppen har fått en sammanfattande bild av situationen i de olika länsdelarna och talat med representanter för kommuner och organisationer. Under sina resor har gruppen kunnat konstatera att kommunerna har mycket skiftande problem.

Studieorganisationsfrågor får kontaktorgan i Åtvid

Kulturnämnden i Åtvidaberg beslutade vid sitt sammanträde på onsdagen att tillsätta ett kontaktorgan i studieorganisationsfrågor. Ordförande är herr Einar Landin. I övrigt ingår representanter för studieförbunden och kulturnämnden.

Nämnden behandlade verksamhets- och revisionsberättelser från de olika studieförbunden. I en cirkulärskrivelse hade förbunden anmodats att insända sina redogörelser före den 1 oktober för att dessa skulle kunna behandlas av kulturnämnd och kommunstyrelse före kommunfullmäktiges sammanträde den 26 oktober. Med ledning av de insamlade uppgifterna godkänner kulturnämnden att de verkliga bidragsbeloppen för studieförbunden 1971/72 utbetalas till följande organisationer: FS 11 508, NBV 21 117, Medborgarskolan Björnsäter 820, Medborgarskolan Åtvidaberg 5 694 och Folkuniversitetet 4 199 kr. För ABF, TBV och SKS måste reservation kvarstå för ändring av angivet belopp tills verksamhets- och revisionsberättelser lämnats. Detta gäller även Vuxenskolan tills ny rättad datasammanställning erhållits.

Kulturnämnden behandlade också frågan om nya regler för kommunala bidrag till studieorganisationer. Mer preciserade bestämmelser behövs beträffande annan bildningsverksamhet och relativ fördelning av kostnaderna då en avdelning omfattar flera kom-

muner. Nämnden säger också att man bör avvakta kommunförbundets förslag till riktlinjer för granskning av ansökningar och redovisningar för att förenkla handläggningen i kommunerna, ansökningsblankettens utformning, enhetlig bokföring och starkare schablonisering av de kommunala bidragen. Kommunförbundet anser även att studieförbunden bör lämna mer specificerade upplysningar än hittills om kostnaderna. Kulturnämnden säger att i avvaktan på kommunförbundets förslag och en utredning om nya bidragsbestämmelser i Åtvidabergs kommun bör studieorganisationerna anmodas lämna sådan redovisning av sin verksamhet att en sammanställning av det totala antalet studiecirklar med uppgift om ämnen, deltagare, avgifter m m samt övrig bildningsverksamhet inom kommunen kan göras.

Stenhusen. För närvarande pågår en viss restaurering och ombyggnad av husen på Stenhusgatan. I något fall har karaktären på husets utseende ändrats. Eftersom husen är kulturhistoriska byggnader och man anser det angeläget att den ursprungliga formen bevaras, beslöt kulturnämnden vid onsdagens sammanträde att hemställa hos byggnadsnämnden att man får delta i planeringen av ändringar vad gäller de berörda byggnaderna.

Socialdemokratiska kvinnoklubben i Åtvidaberg har haft möte med medvisning på Domusrestaurangen under Lilian Lonérs ledning. För den musikaliska underhållningen svarade Ingvar Lindholm.

Åtvidsbroschyr klar. AB Åtvidabergs Industribyggen har nu presenterat den broschyr, som förutvarande lokaliseringskommittén började arbeta på i våras. För ändamålet anslags 50 000 kr. Broschyren ingår som ett led i kommunens satsning på att försöka få ett mer differentierat näringsliv på orten. I foldern, som innehåller flera bilder i färg, presenteras kommunen ur alla möjliga vinklar. Framför allt påpekas den goda tillgången på både industrimark och på mekaniskt kvalificerad arbetskraft och också det fördelaktiga läget med flyg, järnväg och hamnar inom bekvämt avstånd. Naturligtvis lockar man även med golf, fotboll, villabyggnad och härlig natur. För utformningen svarar Söderströms konsultbyrå i Norrköping. Upplagan är på 4 000 ex. Östergötlands företagareförening kommer att vara kommunen behjälplig vid spridningen. Bl a kommer Åtvidsfoldern att finnas tillgänglig vid tekniska mässan, som börjar den 18 oktober.

Författaren Bo Setterlind kommer att medverka i ett musikaliskt-lyriskt program under rubriken Visa och poesi. Arrangemanget äger rum den 12 november i Godtemplargården i Åtvidaberg. Förutom Bo Setterlind medverkar även sångerskan Jont Birgit Rundgren. För arrangemanget svarar ABF och kulturnämnden i Åtvidaberg.

Inget artotek i Åtvid. I våras hörde Konstfrämjandet i samarbete med skolöverstyrelsen sig för hos biblioteken om intresset för att delta i försöksverksamhet med artotek, dvs utlåning av konst. Skolöverstyrelsen har nu meddelat att Åtvidabergs ansökan om punktbidrag tyvärr inte kunnat bifallas. 90 kommuner hade ansökt om bidrag och beroende på begränsade medel har endast 36 ansökningar bifallits.

Kasperteater för barn under skolåldern blir det i Åtvidabergs kommun i mitten av november. Två "sagotanter" från Norrköping kommer att ge fyra föreställningar i biblioteket i Åtvidaberg och en föreställning i vardera Grebo, Björnsäter och Fale-rum.

14/10

Restaurering av Bersbo gruvsamhälle kan ske med hjälp av AMS-pengar

Kulturnämnden i Atvidaberg har änyo behandlat frågan om restaurering av Bersbo gruvsamhälle. Nämnden har inhämtat landsantikvariens utlåtande. Denne anser efter en undersökning att Bersbo har ett stort kulturhistoriskt värde och att en restaurering av arbetarbostäderna lämpligen skulle kunna utföras som beredskapsarbete. Ägaren, Baroniet Adelswärd AB, har i en skrivelse till kulturnämnden lämnat en kostnadsberäkning som visar att 17 hus jämte uthus kan renoveras för sammanlagt 470 000 kr. Bolaget anser sig emellertid inte ha möjligheter att ekonomiskt utföra arbetet. Om det är nödvändigt, att för utnyttjande av AMS-medel, att kommunen disponerar området, är Baroniet villigt att diskutera någon form av överlåtelse, t ex ett 20-årigt arrende.

Skrivelsen överlämnades omedelbart till kommunstyrelsen som uttalade att kommunen i nuvarande kärva ekonomiska läge inte borde engagera sig i projektet. Däremot kan det upptas i en beredskapsplan för systerkommunerna om en mera omfattande arbetslöshet skulle uppstå för denna yrkeskategori.

Med anledning härav beslöt kulturnämnden att göra en framställning till kommunstyrelsen att bevaka möjligheterna att få AMS-medel för restaurering av byggnaderna i Bersbo. Man anser att det föreligger möjligheter att få bidrag för byggnader av just detta slag. Man påpekar att byggnadsakkunniga från riksantikvarieämbetet, med särskild uppgift

att utse objekt lämpliga för AMS-bidrag, redan uttalat en önskan att när kostnadsberäkning gjorts få diskutera igenom saken med ägaren och representanter för kommunen. Det bör emellertid ske så snabbt som möjligt så att möjligheterna till bidrag inte försittes.

Vid tidigare besök i Bersbo har experterna sagt att det är tänkbart att gruvsamhället kan förklaras som byggnadsminnesmärke. Det medför att möjligheterna till AMS-bidrag ökar högst betydligt. Ett gammalt bruksområde i Bergslagen har t ex fått bidrag med 75 procent. I särskilda fall kan bidraget uppgå till hela kostnaden.

Kulturnämnden säger att man också bör undersöka vilka möjlighe-

ter som finns att utnyttja bebyggelsen i Bersbo för fritidsändamål. Schweiziska, tyska och även danska företag har under senare år visat stort intresse för att bygga eller förvärva stugbyar i Sverige.

Avslutningsvis säger kulturnämnden att frågan om restaurering av byggnaderna i Bersbo snarast bör tas upp till behandling med alla intresserade parter så att en mera detaljerad plan med angivande av de ekonomiska förutsättningarna föreligger när behovet av beredskapsarbete uppstår. Kommunen bör även omedelbart ta kontakt med Baroniet Adelswärd AB för att få upplyningar om på vilka villkor en överlåtelse av dispositionsrätten skulle kunna ske.

14/10

BK Derby segrade i klass II A av Correns pojkliggsserier. Bakre raden från vänster: Lars Olsson, Håkan Hjeltné, Jan Jonsson, Björn Larsson, Hans Bouwin, Hans Hell, Jan Bermling, Peter Andersson och lagledaren Kjell Lundqvist. Främre raden från vänster: Göran Ohlsson, Stefan Tinnerholm, Tommy Johansson, Zivko Jaksic, Peter Lundqvist, Rolf Andreasson, Håkan Lindström och Robert Seidlitz

Atvidabergs FF segrade i elitserien i ÖC:s pojkligsfotboll. Stående från vänster: Urban Kratz lagledare, Anders Nordström, Bo Carlsson, Claes Jakobsson, Stefan Svensson, Hans-Göran Axelsson, Peter Hultgren och Ulf Källum. Knästående från vänster: Reidar Danielsson, Göran Berg, Per Eklund, Kenneth Walther, Mikael Ahlström, Roger Bergström. På bilden saknas Håkan Nilsson

ÅTVIDABERG

Föreningskurs i Atvid

En lokal grundkurs för föreningsadministratörer har i veckan påbörjats i Atvidaberg. Som arrangör för kursen står fritidsnämnden och man har skickat ut en inbjudan till samtliga föreningar i kommunen. Kallelsen hörsammades av närmare 50 föreningsadministratörer och sk påläggskalvar från tjugo föreningar. Kursen omfattar fem kvällar om vardera två timmar.

Programmet behandlar sådant som organisationerna och samhället, ekonomi- och bidragsfrågor, en föreningsorganisation och styrelseledamöternas arbetsuppgifter. Den sista sammankomsten blir i form av en informationsträff där kursdeltagarna kan rikta frågor till ledamöter i fritidsnämnden.

Fritidsintendent Gösta Petersson uppger att han är nöjd med anslutningen till kursen. Ett liknande initiativ har tidigare tagits i Vimmerby. Men där fick man inställa verksamheten på grund av alltför dåligt intresse. Det märkliga i Atvidabergs fall är väl kanske, säger Petersson att det mest är de mindre föreningarna som slutit upp. Men de större med sina många sektioner har antagligen redan tillräckligt många föreningsadministratörer.

Bilskrot får uppskov. Ägaren till en bilskrotfirma i Fröjerumstrakten skulle enligt hälsovårdsnämndens beslut i oktober förra året senast den 1 oktober i år ha röjt upp och städat sina bilskrotupplag. Hittills har ca 800 skrotbilar bortforslats och destruerats men en hel del av arbetet återstår. Hälsovårdsnämnden i Atvidaberg beslöt vid sitt sammanträde på torsdagen att bevilja innehavarens ansökan om en förlängning av tiden för upprensningen till 1 juni 1973. Vidare beslöt nämnden att ålägga ägaren att senast den 5 i varje månad skriftligen redovisa antalet borttransporterade bilvrak under föregående månad och en uppskattning av antalet resterande skrotbilar.

Anställda deltog i omorganisation

På varuhuset Domus i Atvidaberg har man under en treveckorsperiod vidtagit en del organisatoriska förändringar. Anledningen är till största delen den kritik som framförts från både kunder och personal angående vissa brister. Mottot för de ändringar som vidtagits var att få fram ett mera kundvänligt och från personalens sida mer lättarbetat varuhus. Man har nu byggt upp en informationshytt vid entrén. Den låg tidigare litet i skymundan. Vidare har man ändrat och tagit bort varukonsoler för att få mera luft och en mjukare atmosfär. En del avdelningar har helt flyttats om.

I våras beslöt varuhusetledningen att göra en förfrågan hos KF:s arkitekter om hur förbättringar skulle kunna göras. Förslag och ritningar kom. I det skedet samlades personalen på de båda varuhusplanen för presentation av arkitekternas förslag. Sedan de anställda fått ta del av förslaget har man undan för undan kommit med ett flertal förändringar och egna idéer. De vidtagna förändringarna kom att skilja sig avsevärt från det ursprungliga förslaget.

Omorganisationen har inte medfört några personella förändringar, fränsett att ett biträde bytt avdelning. På onsdagen var det hela klart och på torsdagen bjöd varuhuset samtliga anställda på tårta och kaffe som tack för hjälpen. Senare åkte ett 20-tal intresserade till Norrköping för att bevista en mannekänguppväsning.

Länsstyrelsen har lämnat Atvidabergs Trävaru AB tillstånd till täkt av grus, sten och sand på fastigheterna Örstorps 1:3, Örsätter 1:1, 2:1 m fl inom Atvidabergs kommun fram till årsskiftet 1983/83. Täkten skall begränsas till ett område som angivits på plankarta och vissa särskilda bestämmelser har angivits i täktplanen. Tillståndet är för sin giltighet beroende av att en säkerhet till ett belopp av 40 000 kr tillställs myndigheten, detta för fullgörande av i täktplanen föreskrivna åtgärder för begränsning eller motverkande av företagets menliga inverkan på landskapsbilden.

Begäran om avloppsutsläpp avslagen. Atvidabergs Trävaru AB har i en skrivelse till hälsovårdsnämnden i Atvidaberg begärt att även i fortsättningen få släppa ut urin från djurstall och pressvatten från en siloanläggning direkt i Närstadsån från jordbruksfastigheten Närstad Gård, Atvidaberg. Hälsovårdsnämnden som behandlade frågan vid torsdagens sammanträde säger att enligt paragraf 7 i miljöskyddslagen får avloppsvatten inte utsläppas i vattendrag, sjöar eller annat vattenområde om det inte är uppenbart att det kan ske utan olägenhet. Då ärenden om utsläpp av den här typen av avloppsvatten prövas av koncessionsnämnden enligt hälsovårdsstadgan verka vårdnämnden ingen rätt att meddela lov i detta fall. Tvärtom skall nämnden enligt hälsovårdsstadgan verka för förhindrande av vattenföroreningar. Man säger vidare att tillsynsmyndigheterna regelmässigt kräver att urin och pressaft samlas i behållare av något slag. Med hänvisning till detta beslut hälsovårdsnämnden att inte tillåta fortsatt utsläpp efter den 14 mars 1972, varför framställningen avslags.

Hjortstammen skall decimeras. I somras anmälde flera villaägare i Atvidaberg att hjortar vid flera tillfällen vållat skadegörelse i trädgårdar. Kommunstyrelsen har varit i kontakt med Baroniet Adelswård som förklarat sig villigt att medverka till att avskjutning sker. Man påräknar dock stöd från kommunen så att allmänheten får klart för sig att akten i detta fall kan behöva ske närmare än tre km från tätbebyggelsen. Kommunstyrelsen har meddelat hälso-

vårdsnämnden att den har Baroniets medgivande att följa upp att avskjutningen sker så störningsfritt som möjligt.

Ungdomsfotboll i Atvidaberg

16/10

Malmö FF:s segrande lag i AFF:s knatteallsvenskan: bakre raden fr v Joakim Gustavsson, Roger Carlberg, Rikard Linder och Pär-Hugo Flood, främre raden: Rolf Liljegren, Roger Jonsson och Mats Blomberg

17/10

I ÖC:s och BK Kentys pojklagsserier har Atvidabergs FF vunnit klass II B. Matchen mellan AFF-arna och BK Derby, som vann klass II A, vann hemmapojkarna säkert med 6-0. Atvidabergs FF:s lag stående från vänster: Lars Wallberg, Mats Gustavsson, Bo Hjort, Börje Johansson, Magnus Edlund, Gunnar Nilsson, Lars-Ake Johansson och Nils "Massa" Johansson, lagledare. Knästående från vänster: Björn Andersson, Johan Lundberg, Lennart Kindholm, Lars-Erik Svedlund, Björn Johansson, Sören Kuisma och Klas Säberg. På bilden saknas Ulf Andersson, Hans Andersson och Björn Söderbäck

15/10

Tjänstemän mötte kommunrepresentanter

Industritjänstemannaförbundets avdelning 11 hade på måndagen styrelsesammanträde i Gamla kommunalhuset i Atvidaberg. Man sammanträdde där med sina klubbordförande i Atvidaberg och representanter för Atvidabergs kommun för att diskutera arbetsmarknadsläget på orten. Från kommunens sida deltog kommunalrådet Carl-Erik Ahlström och kommunaldirektör Alrik Agerbo.

Ombudsman Åge Hansen uppger att man från förbundets sida är angelägna om ökade kontakter med kommunala förtroendemän och anställda inom avdelningens verksamhetsområde. Av den orsaken har man börjat förlägga sina styrelsesammanträden på olika orter. Tidigare har man varit i Tranås och nästa gång kommer man att vara i Motala.

Vad vi strävar efter, säger ombudsman Åge Hansen, är att få ett ömsesidigt utbyte av information för att därigenom bilda oss en uppfattning om kommunernas synpunkter på arbetsmarknadsförhållandena.

Redan tidigt i somras bestämdes att detta sammanträde skulle hållas i Atvidaberg. Att det råkade sammanfalla med den situation som nu uppstått på orten gjorde naturligtvis inte mötet mindre intressant, säger herr Hansen.

20/10

Åtvidaberg

Kommitté tillsatt för Folkparkens ombyggnad

Fritidsnämnden i Atvidaberg godtog vid onsdagens sammanträde förslag till direktiv till utredning av ombyggnaden av Folkets park i Atvidaberg. I en tillsatt kommitté ingår från fritidsnämnden ledamöterna Olof Sandquist, Arne Johansson och Johan Adelsvärd. Sekreterare i kommittén är fritidsintendent Gösta Petersson och som byggnadsteknisk expert ingår ingenjör Lars Persson. På grundval av den förra folkparks-kommitténs utlåtande skall man utarbeta en plan för folkparkens ombyggnad. Behovet av teaterbyggnad skall utredas. Hänsyn skall tas inte bara till kostnaderna utan också till folkparken som ett verk av frivilliga insatser inom arbetarrörelsen. I de frågor där så anses påkallat kommer samråd att ske med kulturnämnden.

Bidrag fördelades ur anslaget till övriga idrottsplatser. Hannäs IF 1 802 kr i driftsbidrag och 1 600 kr i investeringsbidrag till duschrum, Björnsäters SK 1 262 kr i driftsbidrag och 1 600 kr i investeringsbidrag till ombyggnad av omklädningspaviljonger, Falerums IF i driftsbidrag 1 818 kr och 1 600 kr i investeringsbidrag till byggande av bastu, Grebo IK 1 478 kr i driftsbidrag, och Yxnerums IF 3 740 kr i driftsbidrag och 1 600 kr i investeringsbidrag.

Hannäs IF har i kyrklig donation erhållit en tvåvåningsbyggnad i Hälingsfall. Byggnaden kommer att rustas upp till "Hannäs IF:s ungdomsgård". Man räknar med att komma igång med verksamheten redan i höst. Ur posten föreningsanslag att fördelas av fritidsnämnden har föreningen tilldelats 1 200 kr.

Barnavårdsnämnden i Atvidaberg beslöt vid sammanträde på tisdagen att ingå till kommunfullmäktige med en begäran om ett principbeslut att bygga forskolelokaler i Grebo. Dessa avses stå färdiga till hösten 1973.

En serie temainriktade gudstjänster kommer att inledas i Atvidaberg. Serien börjar på söndag kväll i Atvids gamla kyrka med en gudstjänst under rubriken Utan jobb. Främst är det ungdomsarbetslösheten som kommer att behandlas. Ungdomar skall medverka med sång och musik under ledning av musikdirektör Ingemar Ericsson.

21/10

Åtvidaberg

Handikapprådet nytt organ i Atvid

På uppdrag av kommunfullmäktige har ett handikappråd bildats i Atvidaberg. Rådet som har till uppgift att vara ett rådgivande organ för handikapprådet har nu haft sitt konstituerande sammanträde. Till ordförande valdes Eric Jernberg och till vice ordförande Gösta Brindmark. Rådet består av sju ledamöter, tre kommunrepresentanter och tre representanter för DHR i Atvidaberg samt som sekreterare socialchef Tord Nilsson.

Vid sammanträdet var det främst två viktiga frågor som behandlades. Den ena gällde behovet att få till stånd fler handikappvänliga lägenheter närmare olika affärscentra. De handikappägenheter som nu finns i Atvidaberg ligger som regel på långt avstånd från någon affär, vilket kanälla stora problem för en rörelsehindrad. Handikapprådet beslöt avsända skrivelser till stiftelsen Atvidabergshem och Atvidabergs byggnadsbyrå.

Vidare har man i en skrivelse till kommunstyrelsen begärt medel för att kunna komma igång med färdtjänst för rörelsehindrade. Detta för att i viss mån eliminera de problem som uppstår för många då de skall ta sig till post, apotek, bad, affärer m m.

Handikapprådets ordförande Eric Jernberg säger att man både från DHR och på kommunalt håll är tacksam över tillkomsten av detta organ. — Det ger oss möjlighet att verka som en stark påtryckningsgrupp för handikappade i Atvidaberg. Visserligen kan det tyckas vara ett olämpligt tillfälle att starta verksamheten nu med tanke på det kärva ekonomiska läget. Men desto större orsak har vi att agera och engagera oss i dessa frågor, menar hr Jernberg.

Till nästa sammanträde om ungefär en månad kommer man att bland medlemmarna i DHR-avdelningen undersöka behov och önskemål angående färdtjänst och handikappägenheter närmare affärscentra.

Närmare 400 pensionärer från de olika pensionärsföreningarna i Atvidaberg, Uknadalen, Grebo och Björnsäter deltog på torsdagen i ett gemensamt möte i Folkets hus. Till en extra festlig inramning bidrog Kristinagruppen med valda partier ur operan Figaros bröllop. Medverkande var Kristina Edlund, Maria Muciano-Johansson och Svante Kullgren. Musikdirektör Ingemar Ericsson hade arrangerat. Vidare deltog pensionärernas egen sångkör under ledning av Einar Hammarqvist. Vid kaffet underhöll Svante Livergren, Bankekind, på dragspel och Gotfrid Karlsson, Broddebö, på magdeburgerspel.

R/10

Åtvidaberg

Milsimmet. Veckans vinnare i milsimmet blev Ingela Trolldal, Ingemar Pettersson, Gunilla Fredriksson, Börje Gustavsson, Sven-Erik Pettersson, Annika Svensson och Ulla Blomstrand.

Det inbrott som gjordes i en livsmedelsaffär på Bruksgatan i Atvidaberg för ett par veckor sedan då cigaretter, öl och matvaror till ett värde av ca 200 kr stals, är nu upplärd. Polisen har gripit en yngling i 20-årsåldern. Denne har erkänt brottet.

Smycken och juveler blev bytet vid ett lägenhetsinbrott som förövats i Atvidaberg under veckoslutet. Stölden upptäcktes på måndagen och har nu polisanmälts. Bland de stulna var vigselringar, en briljantring, guldarmband och en klockkedja. Föremålens värde beräknas till ett par tusen kronor. Några smycken var dock ärvda och kan knappast ersättas. Polisen har ännu inga spår efter förövarna och hur brottet gått till är inte klarlagt.

ÅTVIDABERG

168 registrerade arbetslösa i Åtvid

Antalet registrerade arbetslösa i Åtvidaberg uppgår nu till 168, vilket är 52 färre än i september. Det framgår av den arbetslöshetsräkning som sammanställts av arbetsförmedlingen i Åtvidaberg. Den stora minskningen, nära 25 proc, är dock delvis skenbar. Beredskapsarbeten och utbildningskurser har nu kommit igång i ökad omfattning. Vidare har allt fler börjat söka sig arbete på annan ort än Åtvidaberg.

Av rapporten framgår att de är träindustriarbetare, industritjänstemän och metallarbetare som är de värst utsatta grupperna. De utgör inte mindre än 60 proc av antalet arbetslösa kassamedlemmar.

Av de 168 arbetslösa är 90 kvinnor, de flesta i åldern 18 till 49 år. 16 personer är under 17 år, medan 35 är över 60 år. Antalet arbetslösa kvinnor har minskat med 6, medan övriga 46 är män.

Bland dem som inte räknas som arbetslösa är de i beredskapsarbete sysselsatta. Den gruppen består nu av 53 personer, därav 38 under 25 år. Vidare går 68 på olika utbildningskurser. Av dessa 22 på annan ort. Till utbildningen utgår AMS-bidrag. Ytterligare en bidragande orsak till den lägre arbetslöshetsciffran är att 19 personer fått anställning på annan ort, 15 av dessa är ungdomar. Slutligen kan nämnas att en (1) person fått arbete i och flyttat till Åtvidaberg.

Arbetsförmedlingens föreståndare Ch Ahlander påpekar som så många gånger tidigare i år att läget är dystert. För Åtvidabergs vidkommande väntas inga sensationella förändringar. Det föreligger ett förslag på naturvårdande åtgärder för en del projekt inom kommunen. Går det igenom kan man tänka sig att sju ungdomar bereds sysselsättning under en tremånadersperiod. Till bilden hör också, påpekar hr Ahlander, att man även förra månaden hade lyckats ordna arbete på annan ort för omkring 15 personer, huvudsakligen ungdomar. Många av dem är nu tillbaka i Åtvidaberg. Om samma förhållande upprepas nu återstår att se.

Åtvidabergs arbetarekommun har vid ett möte beslutat att i samband med FCO anordna en Vietnamsamling och Indokinautställning i Folkets hus under tiden 25 okt—2 nov. Man beslöt också att bidra med ett anslag lika stort som insamlas på listor under veckan. Till ett stort möte i början på november hoppas man kunna engagera riksdagsledamoten Birgitta Dahl eller förre utrikesministern Torsten Nilsson. Christer Nilsson, Norrköping, lämnade en rapport från SAP-kongressen. Slutligen diskuteras kyrkorådets förslag till stat för 1973.

En spritpåverkad 16-årig bilförare greps natten till lördagen av polisen i Åtvidaberg. Polismännen upptäckte vid midnatt en bil som framfördes både vingligt och sakta och beslöt sig för att stoppa den. I framsätet befann sig förutom ynglingen en berusad man i 45-årsåldern. Bilsens ägare, också han ordentligt spritpåverkad, höll till i baksätet. Alla tre fördes till läkare för blodprovstagning. Efterräkningar väntar.

Åtvidabergs brandkår kallades på fredagen för att släcka en traktorbrand på vägen i närheten av Mormorsgruvan, Åtvidaberg. Det var traktorns elektriska system som brann.

Konstshop på hjul, den mobila utställningen av olika östgötska konstnärers verk, hölls under veckoslutet i Åtvidaberg. Initiativtagare till verksamheten är Norrköpings museum och Östergötlands bildningsförbund. Anledningen till att man anordnar denna samlade utställning som ska rulla runt till omkring femton olika platser i Östergötland är att man vill erbjuda ett seriöst alternativ till de tavelförsäljare som utbjuder sk hörtorgskonst. Arrangör för Åtvidabergs vidkommande var ABF och Åtvidabergs kulturnämnd och platsen var Folkets hus. På fredagen underhöll trubaduren Conny Enström. Museintendent Folke Lalander presenterade de nära 120 konstverken på lördagen. Och på söndagen svarade grupp Christina för en stunds underhållning.

Missionsförsäljning var det på fredagen i Missionskyrkan i Åtvidaberg. Pastor Alex Borgefors, Finspång, inledde med en andaktsstund varefter fru Ulla Lind sjöng en solosång. Utropare var hr Gunnar Landin. Missionsförsäljningen inbringade inte mindre än ca 4 900 kr.

Lokaliseringshjälp. Kommunalrådet Carl-Erik Ahlström och kommunaldirektör Alrik Agerbo har vid en uppvaktning hos landshövding Per Eckerberg diskuterat Åtvidabergs problem. Kommunrepresentanterna hemställde om landshövdingens stöd vid en framställning till företagareföreningen. Man hoppas att föreningen skall biträda kommunen i lokaliseringsarbetet.

En av de åtgärder som Östergötlands företagareförening nyligen föreslagit är att en fristående konsult skall anställas på heitid för att ägna sig åt kontaktverksamhet för kommunernas räkning. Kostnaderna, 106 000 kr, skulle fördelas mellan kommunerna. För Åtvidabergs vidkommande skulle det röra sig om ca 4 400 kr.

Önhults kyrkliga arbetskrets anordnade på fredagen den årliga missionsauktionen. Mycket god tillslutning kunde noteras i Fagerdals missionshus, där arrangemanget ägde rum. Utropare var åkeriägare Lars Johansson, Dalhem. Vid kaffesamkvämet talade kyrkoadjunkt Sven Carlsson. Tillsammans med lotteriet och annan försäljning gav auktionen hela 2 284 kr.

Åtvidaberg

En bilstöld ägde rum på lördagskvällen i Åtvidaberg. När förövarna skulle köra ut från den gård där bilen stod uppställd förnade man emot en annan bil. Strax därefter krockade man med en överumsbil i korsningen Söderleden—Bruksgatan, varvid en del plåtskador uppstod på de båda fordonen. Gärningsmännen smet emellertid från platsen och övergav så småningom det stulna fordonet vid Kanonkullen. Personerna i överumsbilen hann uppfatta att det satt två ynglingar i den stulna bilen. Polisen i Åtvidaberg är tacksam för tips från allmänheten om vilka som kan ha utfört brotten.

OK-konferens. Närmare 60 förtroendevalda inom OK Örebro—Östergötland har genomfört en tvådagarskonferens på Hotel Stallet i Åtvidaberg. Det var den första konferensen efter sammanslagningen av de båda föreningarna i maj månad. Avsikten med konferensen var dels att man skulle lära känna varandra och dels att diskutera den framtida verksamheten. Diskussionerna gällde bilvårdsanläggningarnas kommersiella serviceverksamhet och deras varusortiment samt förtroenderådets och distriktsfullmäktiges roll som kontaktorgan mellan medlemmarna och den centrala affärsledningen. OK-chefen Harry Holmberg deltog med information om det pågående Brofjordenprojektet. Direktör Jacob Erlandsson, OK Örebro—Östergötland, redogjorde för föreningens verksamhet och nämnde att bland en av fördelarna med en sammanslagning är att man får större möjlighet att anlita specialister och konsulenter samtidigt som den administrativa sidan kan förbättras.

Utan jobb, var rubriken för den första av en serie temainriktade gudstjänster i Åtvids gamla kyrka som ägde rum på söndagskvällen. Programmet bestod till stor del av rytmisk musik, men ungdomarna ur Kyrkans ungdom framförde också ett collage där de läste rubriker och citat ur tidningar som berörde arbetslösheten. Under ledning av musikdirektör Ingemar Ericsson, som själv spelade piano, framförde Kyrkans ungdom med Ungdomskören gospels och negro spirituals. Vidare medverkade Nils Ahlin, bas, Arne Gustafsson, flöjt, Stig Gustafsson, trummor, Lars Eklund och Evald Medling, gitarr. Den senare framförde Halleluja gå och driv, en sång av Joe Hill. Kontraktspastor Eric Nilsson och komminister Arne Nilsson tjänstgjorde vid nattvardsgången. Mässan avslutades med att alla unisont sjöng Nobody knows the trouble I've seen. Komminister Arne Nilsson berättar att idén är hämtad från Gustav Vasa kyrka i Stockholm. Där var det prästen och vissångaren Lars-Ake Lundberg som för en tid sedan anordnade en mässa i jazztakt. Det hela varvades med uppläsning av tidningsrubriker som anknöt till ämnet.

Risten—Lakviks järnväg vill ha kvar Bersbo stationshus

För nära två veckor sedan lämnades beskedet att SJ som gäva överlämnat stationshuset i Bersbo utanför Åtvidaberg till Östergötlands järnvägmuseum. Järnvägmuseet har för avsikt att så småningom flytta stationshuset till museianläggningen vid Ryd i Linköping. Där planeras utbyggnad av ett gammalt

stationssamhälle med en två km lång järnväg. Stationshuset i Bersbo, som är från 1878 och genom åren i stort sett bibehållit sitt utsprungliga utseende, anses utgöra ett värdefullt tillskott till anläggningen.

Det finns emellertid de som anser och hoppas att stationshuset inte flyttas från sitt nuvarande läge. Till dessa hör bl a museiföreningen Risten—Lakviks järnväg, som i dagarna skrivit till riksantikvarieämbetet, kommunstyrelsen i Åtvidaberg och friherre Gösta Adelsvärd. Man säger i skrivelsen att ett stationshus om möjligt bör stå kvar på sin ursprungliga plats i den bygd det betjänat. Vidare påpekas att det finns vissa förslag på att rusta upp Bersbo gruvssamhälle och att det därför skulle vara mycket tragiskt om inte stationshuset skulle komma att ingå i denna samhällsbild. Järnvägen har spelat stor roll i gruvssamhället och därvid bör man lägga särskilt märke till det faktum att järnvägen Bersbo—Åtvidaberg var en av de absolut första i Sverige. Skulle detta stationshus, ponägrar man, bli ryckt ur sin kulturhistoriska miljö och uppställt i en konstgjord dito inom Linköpings stadsbebyggelse så vore ett oerhört misslag begånget.

INGET ANGREPP

Anders Perling, Norsholm, sekreterare i Risten—Lakviks järnväg, omtalar att föreningen länge varit intresserad av det tomma stationshuset i Bersbo. För två år sedan, säger han, tog vi kontakt med SJ i frågan. Vi fick då beskedet att huset skulle säljas i vederbörlig ordning. Men nu står vi plötsligt ställda inför det faktum att stationshuset är bortskänkt och skall flyttas. Nämnas kan, säger Anders Perling, att SJ tidigare skänkt tre stationshus till Östergötlands järnvägmuseum. Inget av dessa har flyttats och SJ har sedermera återtagit dem.

Herr Perling säger att det här inte skall ses som något angrepp på Östergötlands järnvägmuseum, men att man finner det märkligt att det är just stationshuset i Bersbo som skall flyttas. Vore det inte mera funktionellt att huset få vara kvar i sin gamla miljö så att helhetsbilden kan bevaras, frågar han.

LEVANDE STATIONSHUS

Museiföreningen Risten—Lakvik nämner också i sina skrivelser hur man på olika sätt skulle kunna

Från Svenska järnvägsklubbens fotoarkiv är ovanstående bild hämtad. Så såg stationshuset i Bersbo ut på 1890-talet

göra stationshuset levande. I sina samlingar har föreningen åtskilliga antikviteter, fotografier m m som skulle kunna förevisas i Bersbo. För närvarande saknar man lämplig lokal i Lakvik för detta ändamål. En 1800-tals personvagn skulle kunna ställas upp och utgöra ett trivsamt objekt framför stationshuset. Speciellt tilltalande säger föreningen att det föreslagna arrangemanget skulle te sig om upprustningen och bevarandet av Bersbo gruvby kommer till stånd. Dessutom har man lyckats uppspara de båda personvagnar som år 1858 inledde trafiken mellan Bersbo och Åtvidaberg, vilka skulle ha sin givna plats i Bersbo.

FÖRLÄNGA BANAN

I Lakvik, 11 km norr om Åtvidaberg, bygger man på fd gamla smalspårsjärnvägen mellan Norsholm och Åtvidaberg en museijärnväg, som i fullt utbyggt skick kommer att omfatta ca 3,5 km spår. Anders Perling säger att det finns vissa möjligheter att förlänga Lakviksbanan till Bersbo. Banvallen är intakt. I varje fall bör möjligheterna undersökas och då vore det ju utomordentligt värdefullt att kunna använda det gamla stationshuset i Bersbo. Avståndet mellan Lakvik och Bersbo är sju km och en sådan utbyggnad anser sig föreningen inte vara kapabel att själv klara av varken ekonomiskt eller arbetsmässigt.

ÅTVIDABERG

10 % på vårt sortiment

Dessutom får alla kunder som handlar för 50:— en liten present.

SPECIALERBJUDANDEN

Ballonger till barnkläderskunder

Amorina

PASSA PÅ!

VID KÖP FÖR MINST 75:—

lämnar vi **10 %** rabatt

DAM- och HERRAVD.

SKOLVÄSKOR

20 % RABATT

MAHRS

TOBAKSHANDEL

SHOPPING FREDAG

PÅ JÄRNVÄGSGATAN

I MORGON, DEN 27 OKT.

ÖPPET TILL KL 20

LUNCHSTÄNGT KL. 13—14

● PS!

EXTRA

erbjudande

FRÅN SAMTLIGA AFFÄRER

EXTRA-ERBJUDANDE!

VID KÖP AV VAROR FÖR MINST 50:—

ger vi **10 %**

MÖLLERS

UR - OPTIK - GULD

TILL HELA FAMILJEN!

Passa på att **SKO ER**

VI LÄMNAR **10 %** RABATT

ANITAS SKOR

Samplantering

— 3 växter —

10:—

ADELSNÄS

BLOMSTERHANDEL

Passa på tillfället att fira

ÅFF:s serieseger med

GULDBULLAR

och

GULD-

BAKELSER

TILL

SPECIALPRISER

från

FRIBERGS

KONDITORI

10 % RABATT

på alla inköp över 20:—

NINETTE

KÖTTFÄRS

 .... kg **1345**

RUSSIN

 . 340 g pkt **69** ÖRE

— SE ÄVEN DAGENS ICA-ANNONS —

FYND I PRESENTVAROR

EXTRA PRISER PÅ:

Manschettknappar - Berlocker
Guld- och silverringar m. m.

20 % lägre priser från 1 juli
på allt i silver och guld

LINDSTÉNS

UNDER

SHOPPING-FREDAGEN

10 %

på alla varor

Bersbo Stationshus

Har med bestörtning tagit del av att gamla stationshuset i Bersbo gruvby utanför Åtvidaberg av Statens Järnvägar skänkts till Östergötlands järnvägmuseum i Linköping. Enligt Baroniet Adelsvärd i Åtvidaberg skall den gamla gruvbyn restaureras upp för att visa hur fordom de gamla gruvorna såg ut under kopparbrytningens era. Järnvägen, för övrigt en av landets första, byggdes från Åtvidaberg, där kopparverket var beläget, och fram till Bersbo för att tjäna som transportled för kopparmalmen. Senare knöts Bersbo samman med Norsholm och hela järnvägen övertogs av Norsholm-Västervik-Hultsfreds Järnvägar (NVHJ). 1949 tog staten hand om järnvägen och földriktigt rullade sista tåget på järnvägen år 1964. Bersbo stationshus stod kvar som ett minne av den tid då järnvägen hade sin stora betydelse för kopparbrytningen i Bersbo. Att Bersbo gruvor och station är intimt förknippade med varandra behöver således inte ifrågasättas. Att flytta stationshuset till Linköping måste onekligen innebära ett allvarligt ingrepp i den av turister så frekventerade gruvbyn. Varför kan inte stationshuset få stå kvar och varför kan inte den i Lakvik verksamma museiföreningen Risten Lakviks järnväg (endast 6 km från Bersbo) få ta hand om stationsbyggnaden och inreda denna som utställningslokal för järnvägsarkivalier? Är det kanske otänkbart att föreningen i framtiden kan få möjlighet att förlänga Lakviksjärnvägen till Bersbo? Vilken upplevelse vore det inte att få se ett pustande ånglok stanna framför den gamla stationen — ett minne av tider som varit.

Enligt vad som framkommit så är både kommunen och Baroniet Adelsvärd intresserade av att inköpa stationen. Det är verkligen märkligt att då det finns spekulanter så låter helt lugnt SJ skänka bort stationshuset. Man kan verkligen fråga sig om det är så underligt att SJ går med förlust då man har sådan frihet att man genom ingrepp i kulturbygder kan låta skänka bort statliga byggnader.

Östergötlands Järnvägmuseum har

tidigare fått tre byggnader av SJ. Först fick museet Halleby stationshus, sedan skänktes Ullevi banvaktsstuga och Ringstorps godsmagasin till Linköpingsmuseet. Eftersom det visades så litet intresse för dessa byggnader återtog SJ byggnaderna efter några år och sålde eller lät riva dem. Man kan onekligen misstänka att SJ har detta i minne och ansett det ganska ofarligt att även överlåta Bersbo stationshus. Är det så, så måste man verkligen reagera, eftersom det är ett synnerligen riskfyllt spel med skattebetalarnas pengar att helt lugnt gå och skänka bort en kulturhistorisk byggnad, utan att så mycket som höja på ögonbrynen. Att de som beslutat i denna sak aldrig varit i Bersbo, förstår man eftersom man kan göra en sådan sak. Nej SJ! Låt Bersbo stationshus vara kvar som ett monument över samspelet mellan gruvan och järnvägen!

SÅK